

Zeszyt 9

Kraków – moje miasto

Cześć, to ja, kot Lajkotek!
Kraków to moje miasto!
Nie tylko dobrze je znam, ale też bardzo lubię.
Nie mógłbym mieszkać nigdzie indziej!
A wy?

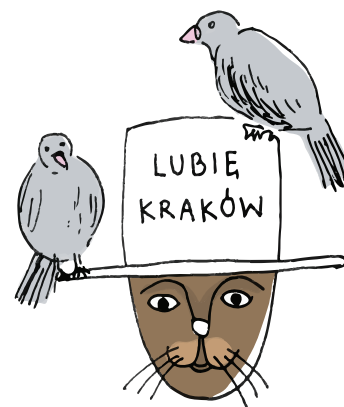
Tekst: Helena Postawka-Lech

Opracowanie graficzne: Paulina Paździera

Redakcja metodyczna: Klaudia Kaczmarczyk

Korekta: Marta Stęplewska-Przybyłowicz

Kraków to miasto dziedzictwa. Zarówno lokalnego – Kraków jest „małą ojczyzną” dla jego mieszkańców – jak i ogólnopolskiego. Dlaczego? Ponieważ wiele tutejszych zabytków i tradycji jest bliskich sercu każdego Polaka i stanowi część jego narodowego dziedzictwa.

Wyzwanie 1

Oto pięć bardzo znanych krakowskich budowli. Dopasuj ciekawostki z nimi związane do nazwy obiektu.

Barbakan

Zwany jest również rondlem, bo kształt tej średniowiecznej budowli obronnej przypomina z lotu ptaka... garnek z długą rączką.

wieża ratuszowa

Dawna siedziba władców polskich. Jej największą ozdobą są znane na całym świecie arras, czyli tkaniny dekoracyjne, które przypominają wielkie obrazy.

Sukiennice

W przeszłości był to najważniejszy miejski kościół. Znajduje się w nim słynny ołtarz wykonany przez Wita Stwosza.

kościół Mariacki

Obecnie to osobna budowla, kiedyś – część krakowskiego ratusza, w którym mieściła się siedziba władz miejskich. Mierzy sobie 70 metrów wysokości!

zamek wawelski

Nazwa tej okazałej budowli pochodzi od nazwy towaru, którym handlowano tutaj w przeszłości. Obecnie znajdują się tu kramy z pamiątkami oraz dwa wyjątkowe muzea.

A czy znasz inne ciekawostki związane z którąś z tych budowli? Jeśli tak, zapisz je poniżej. Możesz również wybrać inny zabytkowy obiekt, który znasz, i napisać coś o nim.

.....

.....

.....

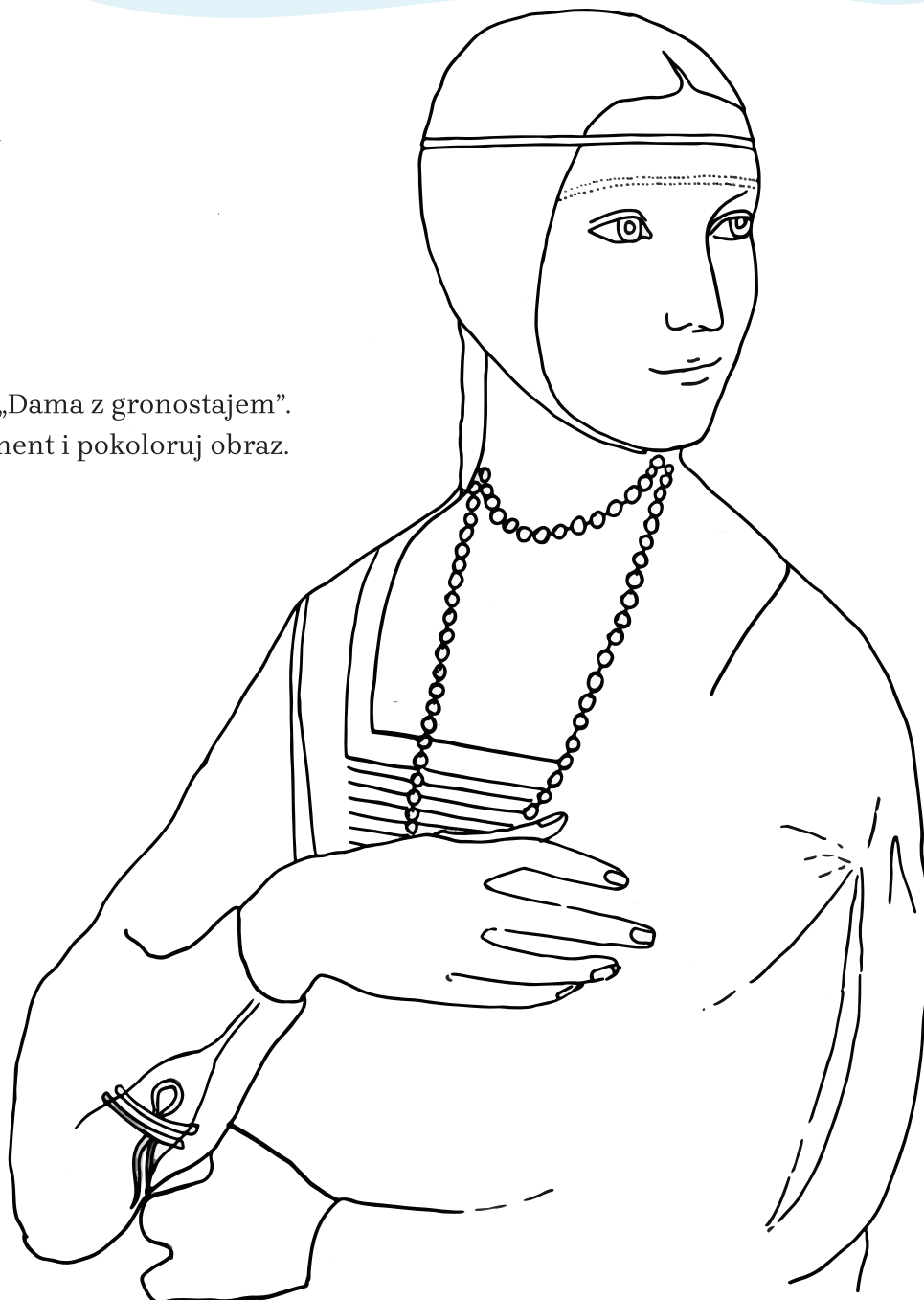
.....

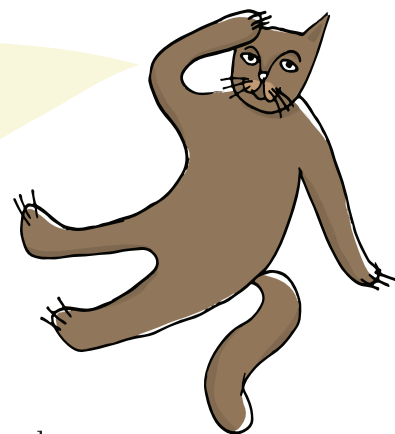
Słyszeliście kiedyś o Leonardzie da Vinci (czytaj: winczy)?
Słynnym włoskim malarzu, architekcie i wynalazcy?
Na pewno! A wiecie, że jeden jego obraz, *Dama z gronostajem*
znajduje się właśnie w Krakowie, w Muzeum Książąt Czartoryskich?

Wyzwanie 2

Oto wizerunek obrazu „Dama z gronostajem”.
Dorysuj brakujący element i pokoloruj obraz.

Uff! Sporo tego! A nie zdążyłem wam jeszcze wspomnieć o tutejszych tradycjach, czyli zwyczajach i obrzędach, z których słynie Kraków, oraz znanych w całej Polsce legendach.

Wyzwanie 3

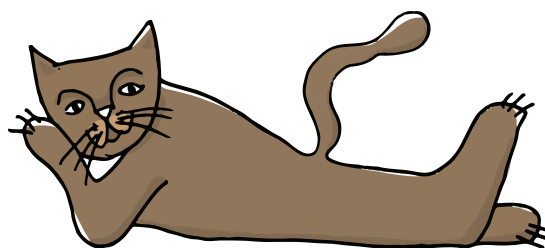
Oto koło sylabowe. Poukładaj sylaby o tym samym kolorze i kształcie literek, a powstanie z nich dziewięć pojęć związanych z dziedzictwem niematerialnym Krakowa. Potem, korzystając z podpowiedzi, wpisz je we właściwym miejscu.

1. Brodaty jeździec na sztucznym koniku, przebrany w kolorowy i bogato zdobiony strój. Raz do roku przemierza ulice Krakowa wraz ze swoim orszakiem.
2. Legendarny, groźny dla mieszkańców grodu Kraka stwór, z którym rozprawił się szewczyk Dratewka.
3. Kolorowa, błyszcząca „budowla bożonarodzeniowa”, wypełniona postaciami z legend i elementami architektury Krakowa.
4. Najstynniejszy krakowski przysmak. Okrągły, pleciony i posypyany makiem, solą lub sezamem.
5. Tradycyjny wielkanocny odpust, który odbywa się w dzielnicy Zwierzyńiec.
6. Słynny czarnoksiężnik, który podobno układał się z diabłem i latał na kogucie.
7. Zabawa organizowana w pobliżu kopca Kraka tuż po świętach wielkanocnych. Jej nazwa wiąże się z legendą, która głosi, że kopiec legendarnego władcy usypano, nosząc ziemię w... rękawach.
8. Tradycyjny taniec ludowy z regionu krakowskiego.
9. Najcelniejszy strzelec, który przewodzi krakowskiemu Bractwu Kurkowemu.

Odpowiedzi

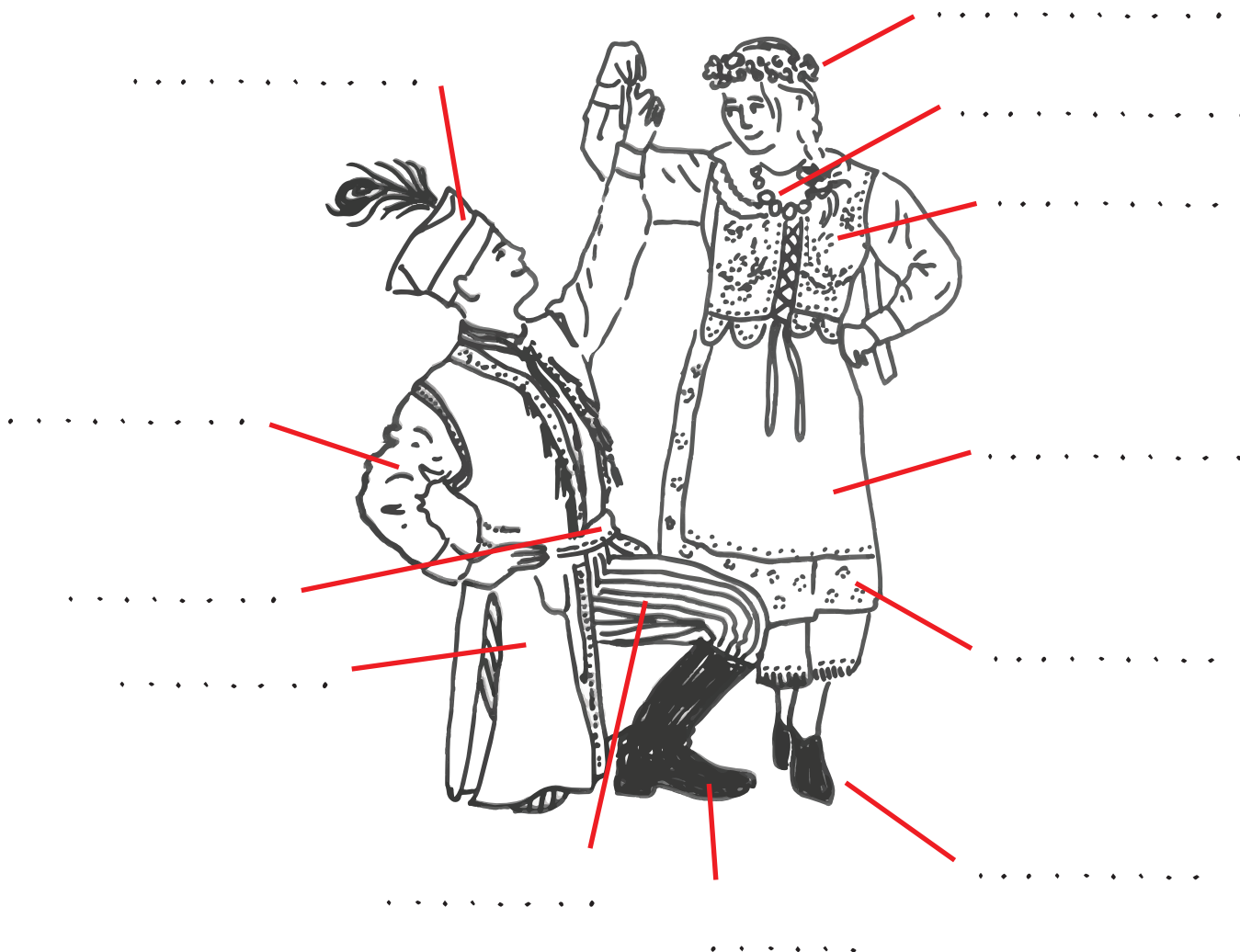
1. L . . . . . k
2. S . . k W i
3. S . . . . a K . . . . . a
4. O . . . . . k
5. E . . . s
6. P . . n T i
7. R . . . . a
8. K . . . . . k
9. K . . l k . . . . y

Gotowe?
Brawo! A teraz czas na małą
lekcję o krakowskiej modzie!

Wyzwanie 4

Spójrz na tradycyjne krakowskie stroje ludowe.
Potem wybierz z listy elementy stroju krakowiaka
i krakowianki i wpisz je we właściwym miejscu.

koszula	pas	gorset
trzewiki	buty	wianek
korale	portki	krakuska
spódnica	kaftan	zapaska (fartuszek)

CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że na Liście światowego dziedzictwa UNESCO znajdują się dwa wpisy związane z Krakowem? Dotyczą one historycznego centrum Krakowa oraz tradycji budowy szopki krakowskiej.

Dziedzictwo Krakowa to także dziedzictwo poszczególnych dzielnic – miejsc, które są wam najbliższe. W Krakowie jest ich 18, a każda z nich różni się od pozostałych. Dlaczego? Głównie z powodu dziedzictwa, które jest charakterystyczne dla danej dzielnicy. To właśnie ono sprawia, że każda z nich jest na swój sposób wyjątkowa.

Wyzwanie 5

Wspólnie z opiekunem wybierz się na spacer lub dłuższą wycieczkę po twojej dzielnicy. Zróbcie zdjęcia waszych ulubionych miejsc i na ich podstawie zaprojektuj pocztówkę.

Wspaniale! Widzę, że prawdziwi z was artyści! To teraz zabieram się za projekt mojej pocztówki!